

Natur og miljø
Skovløkken 4, Tejn 3770 Allinge

Bornholms Regionskommune
Center for Miljø, Plan og Kultur
Att. Rocio de la Aurora Jensen
Rocio.Jensen@brk.dk

Bornholms Regionskommune
Center for Miljø, Plan og Kultur
Natur og miljø
+45 56 92 22 08
nmf@brk.dk
www.brk.dk
CVR: 26 69 63 48

12. juni 2024

J. nr. 24/4830

Tilladelse til etablering af en fiskebro på matr. 87c, Klemensker ved Gåsemade sø, jf. vandløbslovens § 47

Bornholms Regionskommune meddeler hermed tilladelse, jf. vandløbslovens § 47, til at etablere en fiskebro på matr. 87c, Klemensker ved Gåsemade sø. Gåsemade sø er privat, jf. vandløbslovens § 8. Broen udgør en del af projektet 'Fiskemosen'.

Godkendelsen meddeles med hjemmel i vandløbslovens¹ § 47 samt § 9, kapitel 4, i bekendtgørelse om vandløbsregulering og –restaurering m.v.²

Vilkår

Tilladelsen meddeles på følgende vilkår:

- Tiltag udføres som beskrevet i ansøgning og herunder.
- Søbunden må ikke påvirkes ud over de steder, hvor det er nødvendigt af hensyn til rørenes placering.
- Der må ikke foretages terrænændring i bredzonen i forbindelse med etableringen af broen.
- Arbejdet skal tilrettelægges, så søen og søbredden ikke påvirkes unødvendigt i forbindelse med arbejdet.
- Der må ikke, uden skriftlig tilladelse fra Bornholms Regionskommune, foretages udvidelse eller væsentlige ændringer af broen.
- Broen skal vedligeholdes forsvarligt. I modsat fald bortfalder tilladelsen, og broen skal fjernes.
- Eventuelle produkter brugt til vedligeholdelse af broen må ikke medføre forurening af vandmiljøet.
- Der må ikke etableres fugleskræmmende foranstaltninger, borde/bænke, flagstænger, parasoller, rækværk eller andet på broen.
- Broen skal være offentligt tilgængelig.
- Projektet skal færdigmeldes til vandløbsmyndigheden senest 7 dage efter arbejdet er udført, der herefter vil syne arbejdet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt. Tilladelsen må ikke benyttes, før de 4 ugers klagefrist er udløbet, se klagevejledningen sidst i afgørelsen.

Projektområdet

Projektet foregår på matr. 87c, Klemensker. Projektområdet er anført med en rød prik på følgende kort:

¹ LBK nr. 1217 af 25/11/2019.

² BEK nr. 834 af 27/06/2016.

Figur 1: Matrikelkort, der viser projektområdet med en rød prik og afgrænsningen af søen (Kortinfo).

Ansøgningen

Bornholms Regionskommune, Center for Miljø, Plan og Kultur, v. Rocio Jensen, har den 12. januar 2024, ansøgt om tilladelse jf. vandløbslovens § 47, til etablering af en bro i Gåsemade sø beliggende på matr.87a, Klemensker. Broen udgør en del af projektet 'Fiskemosen' og etableres i sammenhæng med en pavillon, en platform og en terrænsti på stedet.

Baggrund fra ansøgningen

Ansøger giver i ansøgningen følgende baggrund for det ansøgte:

Pavillonen udgør en del af projektet "Vi mødes i det grønne" i Firkløverklyngen. Firkløverklyngen er et samarbejde mellem de fire byer Klemensker, Aarsballe, Rø og Nyker.

Projektet startede som et borgerinitiativ i Firkløverklyngen i 2019. Projektet er udviklet på baggrund af en borgerundersøgelser og en grundig borgerinddragelsesproces. En lokal styregruppe har i samarbejde med de lokale lodsejere og Bornholms Regionskommune nøje udvalgt de mødesteder, som projektet består af.

Projektet er et områdefornyelsesprojekt støttet af både Realdania og Lokale- og Anlægsfonden og med BRK som bygherre. Matters Arkitekter har, i samarbejde med den lokale styregruppe, BRK, repræsentanter fra fondene og borgerne i klyngen, udarbejdet projektets nedslag.

Klyngens vision med projektet er at styrke klyngens sammenhængskraft både fysisk og socialt. Overordnet er målet at øge velvære og sammenhold i klyngen gennem at give flere muligheder for et aktivt natur- og friluftsliv.

Konkret er ønsket at motivere alle aldersgrupper til oftere at benytte de mange muligheder der er i klyngen for naturoplevelser og friluftsliv ved at skabe steder og stier der kan:

- Byde på nye oplevelser i den særegne natur,
- inspirere til udendørs fællesskaber og – aktiviteter og
- give flere en god anledning til at lege, bevæge sig og opholde sig i det fri.

Konceptet og hovedgrebet i projektet består i at skabe en rute, der forbinder Højlandets fire byer, så

beboerne på en tryk og smuk rute aktivt kan bevæge sig mellem byerne og ud i naturen. Ruten er nøje placeret, så der skabes en tur gennem Klyngens fire levende byer og gennem varierede landskaber - fra de åbne, store kulturhistoriske landskaber, til de små kuperede, snoede veje gennem tæt, stille, fredet skov, til dramatisk klippelandskab og gamle jernbanespor. De nye mødesteder er placeret langs ruten og er udvalgt med fokus på at fremhæve de særegne kvaliteter Højlandet har at byde på. Målet er at favne de kulturhistoriske og landskabelige værdier i Højlandet og gøre dem tilgængelige for alle Klyngens beboere.

Stedet – begrundelse for placering af bro

De lokale beboere har udpeget stedet for styregruppen, da de bruger søen til fiskeri og rekreation. Stedet er placeret lige op ad Danmarks smukkeste cykelsti, tæt på Klemensker. Det er derfor nemt at komme til både for lokale og besøgere. Idéen med projektet er at tage ud i det grønne med sin fiskestang og opleve den smukke natur ved mosen helt tæt på vandet. Visionen er at skabe god adgang til søbredden for alle. Placeringen er nøje udvalgt, fordi man ved netop dette sted kan skabe en nærmest fuldt tilgængelig adgang til bræmmen og søen. En terrænsti langs skrænten kobles niveaufrit på en træplatform og bro, hvilket giver brugere med begrænset førlighed mulighed for at komme hele vejen ud på broen og helt tæt på vandet.

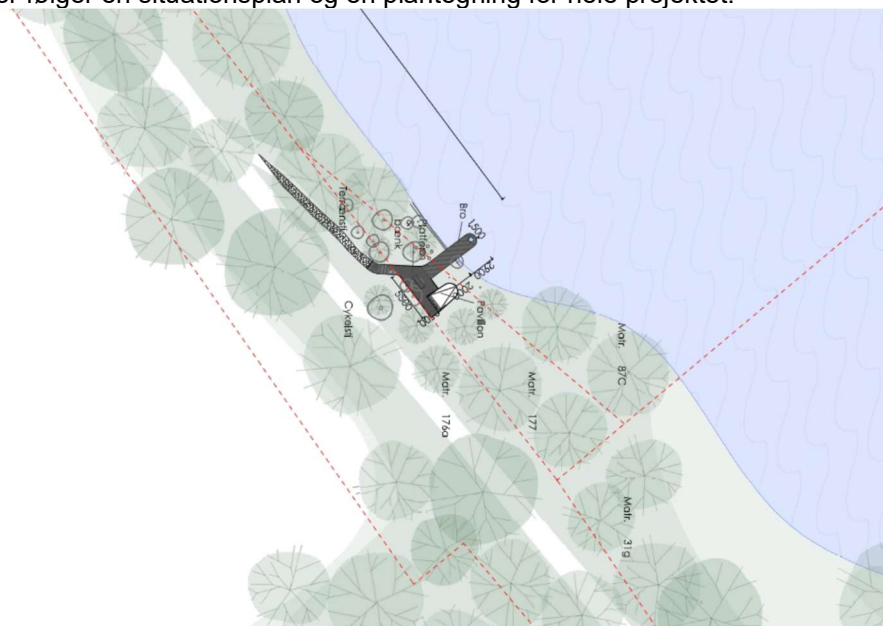
Placeringen er også udvalgt i forhold til eksisterende bevoksning, som på sitet består af krat og spinkle træer. Der skal derfor ikke fældes store træer i forbindelse med opførelsen af broen og platformen, hvis udformning tilpasses eksisterende terræn og beplantning mest muligt.

Fakta om det ansøgte projekt

- Broen har et areal på 10 m².
- Broen er 1,5 m bred og går ca. 3 m ud i vandet.
- Broen er opført i træ på en hævet søjlekonstruktion.
- Platformen, som er koblet til broen (delvist placeret på matr. 177), er hævet ca. 300-400 mm over terræn. Badebroen er hævet ca. 900 mm over vandoverfladen (vandniveau målt sommeren 2023).
- Broens konstruktion opføres i stål og træ.
- Overfladen udføres i ubehandlet træ, som med tiden vil patinere og blive gråt.
- Der bruges ikke trykimprægneret træ til konstruktionen.

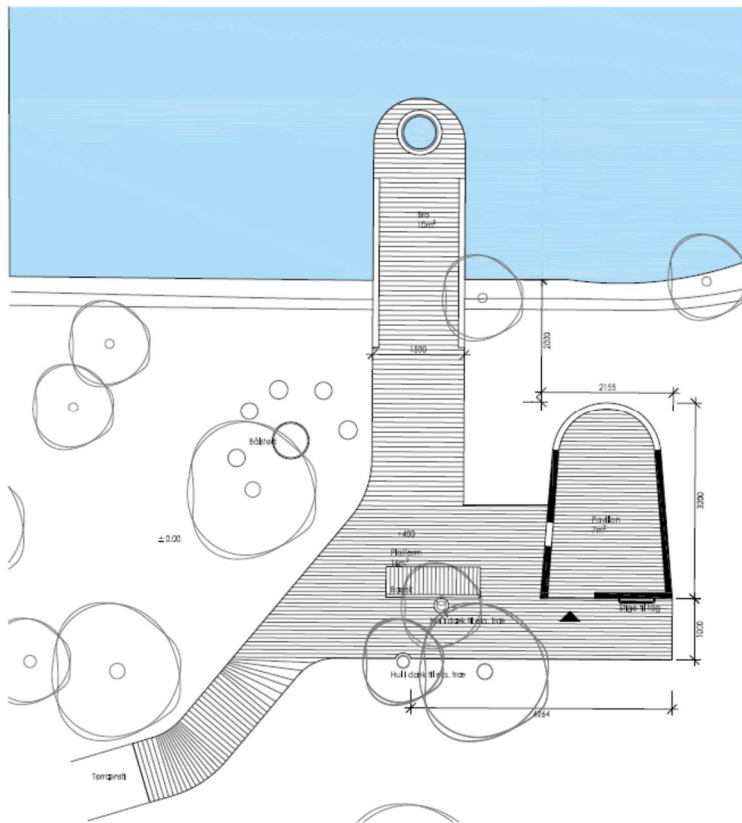
Broen vil blive opført i perioden maj-juli 2024.

Her følger en situationsplan og en plantegning for hele projektet:

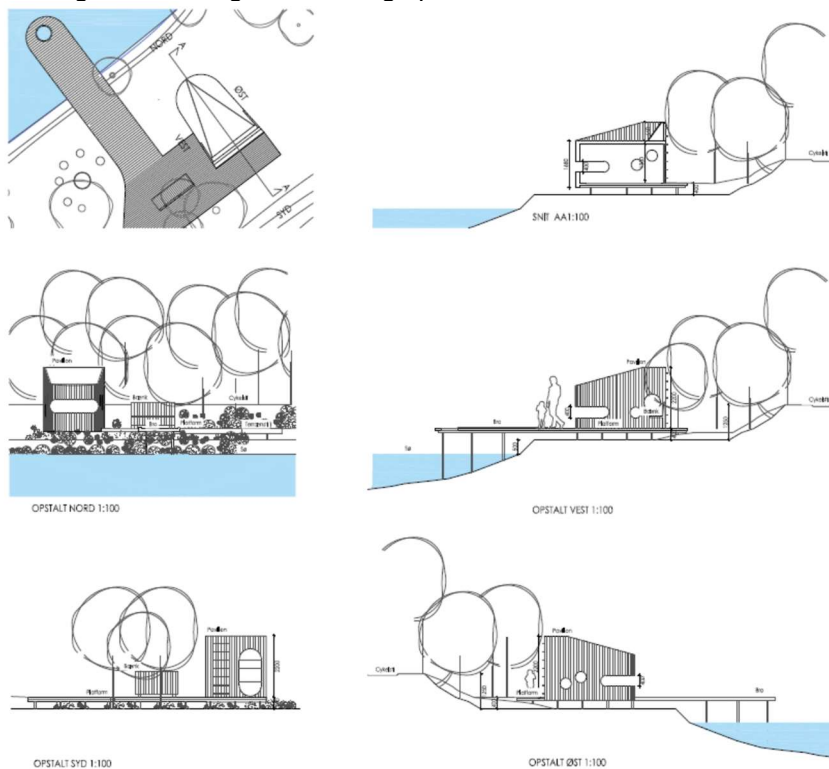
Figur 2: Situationsplan af hele projektet (Ansøgningsmaterialet).

Her ses en plantegning af platformen og broen:

Figur 3: Plantegning af platform og bro (Ansøgningsmaterialet).

Her følger en oversigt over snit og opstalt:

Figur 4: Snit og opstalt (Ansøgningsmaterialet).

Naturbeskyttelsesloven

Søen Gåsemade er registreret som § 3 beskyttet, jf. naturbeskyttelsesloven. Det følger af naturbeskyttelseslovens § 3, stk. 1, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af naturlige søer med et areal på over 100 m². Efter naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 3, kan der i særlige tilfælde meddeles dispensation fra forbuddet i § 3. Bornholms Regionskommune har i en dispensation den 22. april 2024 afgjort, at der kan gives dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 til etablering af broen.

Vandløbsloven

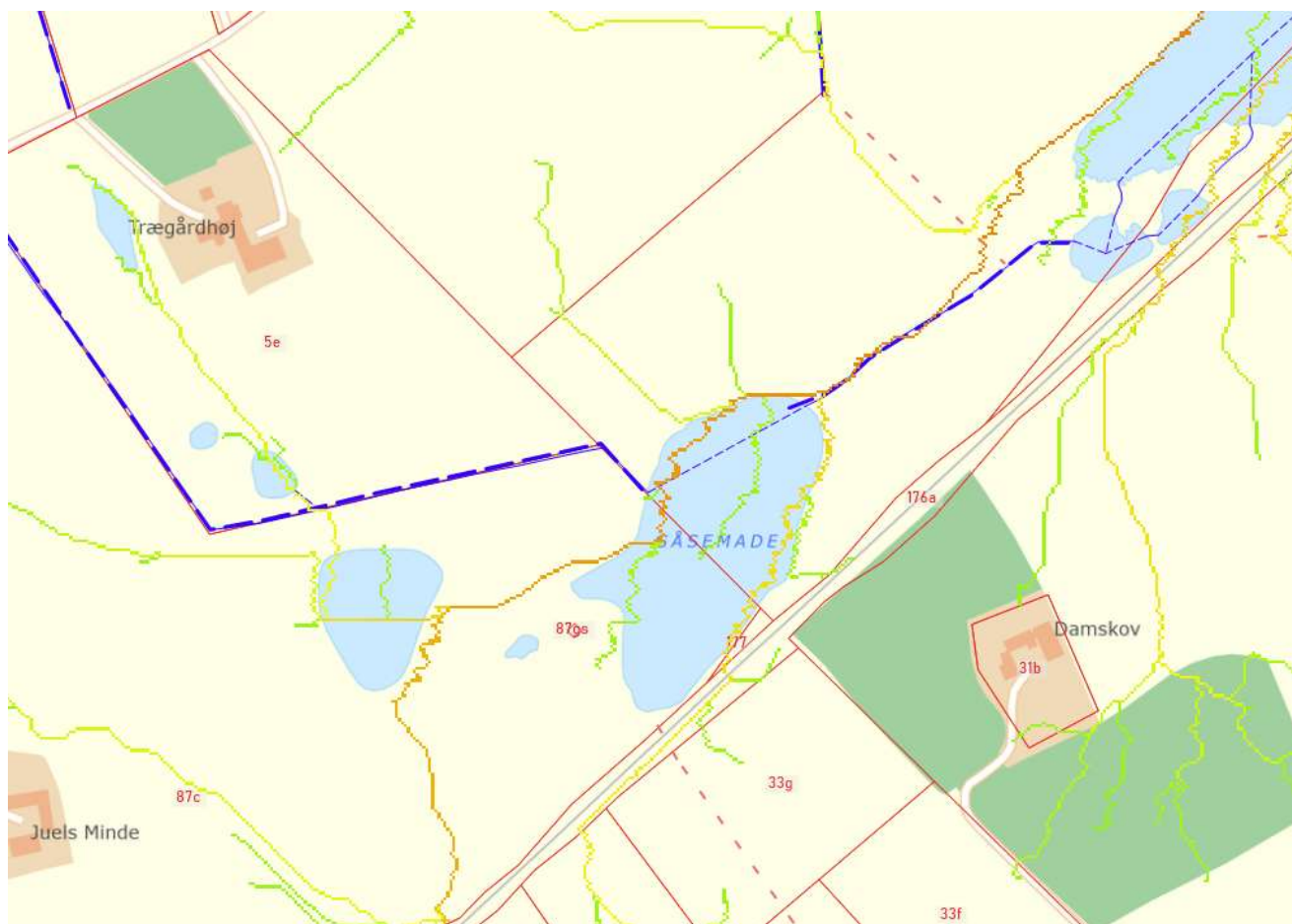
Ifølge § 47 i vandløbsloven må broer, overkørsler eller lignende ikke anlægges eller ændres uden vandløbsmyndighedens godkendelse. Der er nærmere redegjort for dette i Bekendtgørelse om vandløbsregulering- og restaurering, hvis regler om broer fremgår af kapitel 4-5 og kapitel 8. Søer er omfattet af vandløbslovens § 2. Loven finder kun anvendelse på vandløb, hvis tilstedeværelse og vedligehold flere end en enkelt har interesse i, jf. § 2, stk. 2.

Vurdering

Bornholms Regionskommune har vurderet, at det ansøgte kræver en godkendelse jf. vandløbslovens § 47.

Ifølge kommunens kortbilag strømmer vandet til Gåsemade sø bl.a. fra et åbent vandløb nordvest for projektområdet. Søen afvander via et åbent vandløb mod nordøst. Søens tilstedeværelse og vedligehold har dermed flere end en enkelt interesse jf. vandløbsloven og er omfattet af vandløbslovens § 2, stk. 2.

På følgende kort fremgår det, hvilke vandløb (åbne og rørlagte), der leder til Gåsemade sø og fra denne. Vandløb fremgår med blå streger. Dræn med røde stiplede streger. Vandløbsoplandet fremgår med en brun streg. Vandets naturlige strømningsveje fremgår med grønne-gule og orange streger:

Figur 5: Matrikelkortet viser de vandløb og naturlige strømningsveje, som leder til- og fra Gåsemade sø (Kortinfo: Se forklaring i tekst).

Bornholms Regionskommune har foretaget en konkret vurdering af det ansøgte og har vurderet, at der kan gives tilladelse til at etablere broen begrundet i følgende forhold:

- Broen vurderes med sin begrænsede bredde og længde ikke at påvirke afstrømningen fra søen. Broen vurderes heller ikke at medføre afvandingsmæssige konsekvenser.
- Broen vurderes ikke at medføre en forringelse af søen eller at påvirke nedstrøms målsatte vandområder negativt. Se uddybende begrundelse herunder.

I vurderingen af projektet er der set på de forhold, som berører søen under arbejdets udførelse og hvordan projektet påvirker søen og nedstrøms overfladevandområde efterfølgende.

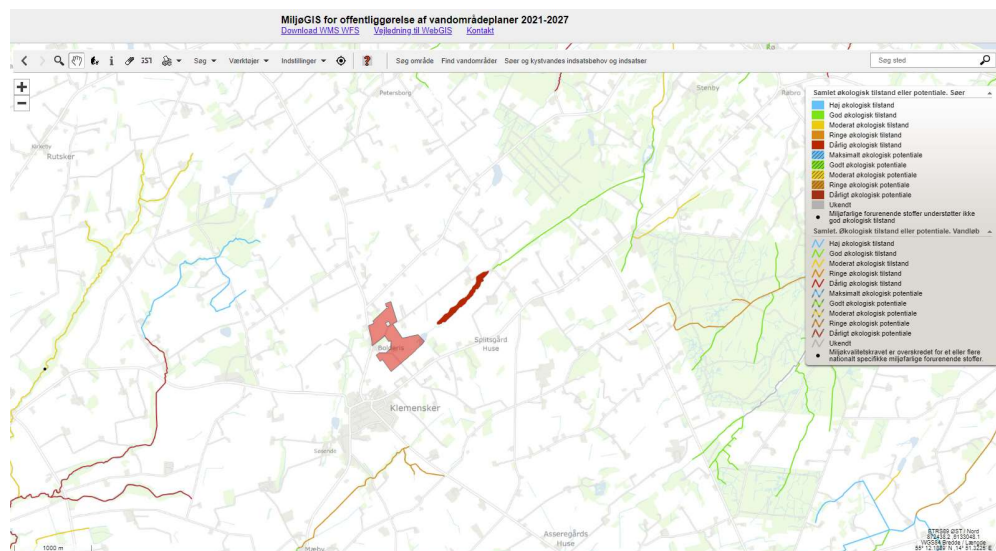
Afvandings- og afstrømningsmæssige konsekvenser

Broen etableres i søens sydøstlige hjørne. Broen er 1,5 m bred og går ca. 3 m ud i vandet. Broen vurderes grundet sin placering, og med sin begrænsede bredde og længde, ikke at påvirke afstrømningen fra søen. Broen vurderes heller ikke at medføre afvandingsmæssige konsekvenser.

Miljømæssige konsekvenser

Gåsemade sø er ikke målsat jf. Statens Vandområdeplaner 2021-2027, men søen leder til Dammemose, der er målsat til god økologisk tilstand og god kemisk tilstand. Dammemose afvander til Tt. Spellinge Mose ved Rutsker, som ligeledes er målsat til god økologisk tilstand og god kemisk tilstand.

Følgende kort viser de samlede økologiske tilstand i Dammemose og Tt. Spellinge Mose ved Rutsker ifølge MiljøGIS Vandområdeplaner 2021-2027:

Figur 6: Kort, der viser den samlede økologiske tilstand i nedstrøms målsatte vandområder (MiljøGIS Vandområdeplaner 2021-2027).

Dammemose er registreret med samlet dårlig økologisk tilstand og ikke-god kemisk tilstand. Den dårlige økologiske tilstand skyldes tilstanden for planteplankton og planter, der er dårlig. Tilstanden for bunddyr er god. Tilstanden for ikke-god kemisk tilstand tillægges fosforindholdet og klarheden, der er "ikke god". Der er ukendt tilstand for nationalt specifikke stoffer.

Modtagende del af Tt. Spellinge Mose ved Rutsker, er registreret med samlet god økologisk tilstand og ukendt kemisk tilstand. Den gode økologiske tilstand skyldes tilstanden for smådyr, der er god. Tilstanden for de øvrige kvalitetselementer er ukendt.

Kommunalbestyrelsen skal ved administration af lovgivningen i øvrigt forebygge forringelse af tilstanden for overfladevandområder og grundvandsforekomster og sikre, at opfyldelse af de miljømål, der er fastlagt i

bekendtgørelse om miljømål for overfladevandområder og grundvandsforekomster, ikke forhindres, jf. Indsatsbekendtgørelsens § 8.³

Søbunden påvirkes umiddelbart af placeringen af de træ- eller stålrør, som skal bære broen, når de hamres/trykkes ned i søbunden, men da dimensionen på hvert rør er beskeden, vurderes det ikke at medføre nogen væsentlig påvirkning af søbunden. Der er stillet vilkår om, at arbejdet skal tilrettelægges, så søen og søbredden ikke påvirkes unødvendigt i forbindelse med arbejdet.

Broen vurderes med sit materialevalg ikke at tilføre uønskede stoffer til vandmiljøet. Der er stillet vilkår om, at eventuelle produkter brugt til vedligeholdelse af broen, ikke må medføre forurening af vandmiljøet.

Med disse overvejelser og forbehold, vurderes broen samlet set ikke at medføre en forringelse af Gåsemade sø eller at påvirke nedstrøms målsatte vandområder negativt. Projektet vurderes ligeledes ikke at forhindre opfyldelse af de miljømål, der er fastlagt i bekendtgørelse om miljømål for overfladevandområder og grundvandsforekomster.

Natura 2000

Broen er ikke beliggende i et Natura 2000-område. Afstanden til nærmeste Natura 2000-område, som er nr. 210 Spællinge Ådal, Døndal og Helligdomsklipperne, er ca. 3,8 km. Det er kommunens vurdering, at projektet på grund af afstanden til Natura 2000-områder ikke medfører nogen påvirkning af Natura 2000-områder og de naturtyper og arter, som er på udpegningsgrundlaget for området.

Bilag IV

Bilag IV-arter er arter optaget på habitatdirektivets Bilag IV. Arterne er særligt strengt beskyttede. Bilag IV-arter, som forekommer på Bornholm, er bl.a. arter af flagermus, paddearterne løvfrø, springfrø, strandtudse, grønbroget tudse og stor vandsalamander, arter af vandkalve og guldsmede samt markfirben.

Bornholms Regionskommune har gennemgået de tilgængelige databaser Naturbasen, Naturdata og arter.dk. Der er i databaserne ingen registreringer af Bilag IV-arter i søen. Søen kan dog potentielt udgøre et levested for padder på Bilag IV.

Bornholms Regionskommune vurderer, at etablering af en bro som ansøgt ikke vil have negativ påvirkning på søen som potentielt levested for Bilag IV-arter. Det er således kommunens vurdering, at det ansøgte ikke vil ødelægge eller beskadige yngle- eller rasteområder for Bilag IV-arter.

På baggrund af ovenstående er det kommunens samlede vurdering, at der kan gives tilladelse til jf. vandløbslovens § 47, til etablering af en bro i Gåsemade sø som ansøgt.

Parter i sagen

Følgende parter er informeret om arbejdet og er blevet hørt i processen:

Matr. og ejerlav	Ejere
87c, Klemensker	Hans Anker Sode Jensen
177, Klemensker	Bornholms Andelsmejeri

Partshøring

Projektforslaget har været fremlagt for offentligheden i perioden 29. februar 2024-29. marts 2024. Projektforslaget har også været sendt i partshøring og fremlagt for berørte myndigheder i samme periode.

Miljøscreening

Vandløbsreguleringsprojekter er omfattet af Miljøvurderingslovens bilag 2, punkt 10f og skal derfor normalt underlægges en miljøscreening. Bornholms Regionskommune har vurderet, at projektet ikke er omfattet af miljøvurderingslovens bilag 1 eller 2, og at projektet derfor hverken skal undergå screening for

³ [BEK nr 797 af 13/06/2023](#).

miljøvurderingspligt eller miljøvurdering. Det begrundet med følgende: *"Det konkrete projekt berører ikke direkte vandløbet, og Bornholms Regionskommune vurderer, at broens udstrækning i vandet ikke kan få fysisk indflydelse på vandløbet, og dermed ikke kan betragtes som en regulering. Det vurderes desuden at materialerne, der vil blive anvendt ikke får betydning for vandløbets kemiske tilstand"*.

Offentliggørelse af afgørelse

Afgørelsen er offentliggjort på Bornholms Regionskommunes hjemmeside. Den er sendt til ansøger og relevante parter samt til klageberettigede foreninger og organisationer jf. vandløbslovens § 84.

Klage

Kommunens afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet efter bestemmelserne i vandløbslovens kapitel 16. Regler for klage fremgår af følgende klagevejledning:

KLAGEVEJLEDNING

Afgørelser efter vandløbslovens kan påklages af:

- Den, afgørelsen er rettet til.
- Enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald.
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker.
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klagefrist

Klagefristen udløber 4 uger efter at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra offentliggørelsen uanset tidspunktet for eventuel individuel underretning. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klagefristen udløber den: **11. juli 2024.**

Indgivelse af klage via klageportal

En klage skal indgives skriftligt. Du går ind på [Nævnenes Hus](#), hvor du skal logge på med mitID. Klik på Miljø og Energi, Miljø- og Fødevarerklagenævnet. På nævnenes hus findes der en vejledning om anvendelse af Klageportalen. Klagen sendes gennem klageportalen til Bornholms Regionskommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Om betaling til miljø- og Fødevarerklagenævnet

Når du klager, skal du betale et gebyr. Gebyrets størrelse afhænger af, om klagen kommer fra en borger eller en virksomhed/organisation. Privatpersoner skal betale et gebyr på 900 kr. Virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Det er muligt at blive fritaget for at bruge Klageportalen ved at sende en begrundet anmodning til Bornholms Regionskommune med påført sagsnummer i emnefeltet til Bornholms Regionskommune, Skovløkken 4, 3770 Allinge. Anmodningen videresendes herefter til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som afgør, om den kan imødekommes.

Opsættende virkning

En rettidig klage har opsættende virkning medmindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemmer andet. Hvis udnyttelse af en tilladelse eller godkendelse forudsætter udførelse af anlægsarbejder, må sådanne arbejder ikke påbegyndes før klagefristens udløb, eller, hvis der er klaget over afgørelsen, før Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse foreligger. Vandløbsmyndigheden kan dog meddele tilladelse til påbegyndelse af anlægsarbejder i sager vedr. broer, overkørsler og krydsning af vandløb eller lignende uanset om vandløbsmyndighedens afgørelse påklages, når sagen angår foranstaltninger, der ikke skønnes at have væsentlig indflydelse på vandløbets afstrømningsmæssige eller miljømæssige forhold.

Du kan som udgangspunkt ikke klage over nævnets afgørelser til anden administrativ myndighed. Hvis du er utilfreds med nævnets afgørelse, kan du indbringe sagen for domstolene. Uanset om der anlægges retssag, er man forpligtet til at rette sig efter Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse, indtil domstolen måtte bestemme andet.

Orientering om indkomne klager

Bornholms Regionskommune vil straks efter klagefristens udløb underrette den, der har fået tilladelsen eller godkendelsen, om en eventuel indgivet klage og om klagens opsættende virkning. Vandløbsmyndigheden skal staks underrette den, der har fået tilladelsen eller godkendelsen, om, at afgørelsen er påklaget.

Venlig hilsen

Tine Kent Egedal
Vandløbsmedarbejder

Følgende klageberettigede er orienteret om afgørelsen:

Danmarks Naturfredningsforening/Danmarks Naturfredningsforening, Lokalkomité Bornholm
Dansk Ornitologisk Forening/Dansk Ornitologisk Forening, Lokalafdeling Bornholm
Friluftsrådet/Friluftsrådet, Lokalafdeling Bornholm
Vandpleje Bornholm
Sportsfiskerforbundet.